

**ILO-asiakirja
1/2021**

**Suomen ILO-neuvottelukunnan
toimintakertomus 2020 ja
toimintasuunnitelma 2021**

Helsinki 2021

ISSN 0782-3290

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖ
Suomen ILO-neuvottelukunta

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

SUOMEN ILO-NEUVOTTELUKUNNAN TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2020

1. ILO-neuvottelukunnan tehtävät ja työn organisointi

Suomen ILO-neuvottelukunta on Kansainvälisen työjärjestön (ILO) perussäännön ja vuonna 1976 hyväksytyin kolmikantaneuvotteluja koskevan yleissopimuksen nro 144 sekä sitä täydentävän suosituksen nro 152 mukainen asiantuntijaelin. Se avustaa työ- ja elinkeinoministeriötä ILO:n toimialaan kuuluvien asioiden käsittelyssä. Neuvottelukunnan tehtävät on määritelty Suomen ILO-neuvottelukunnasta annetussa asetuksessa (851/1977).

Valtioneuvosto asetti 19.12.2019 Suomen ILO-neuvottelukunnan ajalle 1.1.2020 – 31.12.2022. Neuvottelukuntaan kuuluu puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan lisäksi 12 muuta jäsentä, jotka edustavat eri ministeriöitä ja työmarkkinajärjestöjä sekä Suomen yrittäjiä. Neuvottelukunnan järjestäytymiskokous pidettiin 9.1.2020.

Neuvottelukunta toimii neuvottelu- ja lausunnonantoelimenä asioissa, jotka koskevat:

- 1) vastauksia, joita hallitus antaa Kansainvälisen työkonferenssin työjärjestykseen otettuja asioita koskeviin kysymyksiin ja lausuntoja, joita se antaa konferenssin käsiteltäviksi tulevista tekstiluonnoksista;
- 2) ILO:n hyväksymien uusien yleissopimusten ja suositusten saattamista eduskunnan käsiteltäviksi sekä yleissopimusten ratifioimista ILO:n perussäännön 19 artiklan mukaisesti;
- 3) ratifioimattomien yleissopimusten ja toistaiseksi toteutumatta jääneiden suositusten ottamista uudelleen tarkastettaviksi sopivin väliajoin silmällä pitäen yleissopimusten ratifiointien ja suositusten toteuttamisen edistämistä;
- 4) mahdollisia kysymyksiä, jotka liittyvät Kansainväliselle työtoimistolle ILO:n perussäännön 22 artiklan mukaisesti annettaviin selvityksiin sekä
- 5) ehdotuksia, jotka koskevat ratifioitujen yleissopimusten irtisanomista.

Neuvottelukunta antaa valtioneuvostolle ja työ- ja elinkeinoministeriölle lausuntoja sekä tekee aloitteita asioista, jotka koskevat:

- 1) Suomen edustusta ILO:n työkonferensseissa ja hallintoelimissä sekä sen järjestämissä kokouksissa ja neuvotteluissa;
- 2) ILO:n päämäärien ja toiminnan tekemistä tunnetuksi kotimaassa;
- 3) ILO:n toimintaan liittyviä muita laajakantoisia tai periaatteellisia kysymyksiä sekä
- 4) muita ILO:n toimialaan kuuluvia kysymyksiä, jotka työ- ja elinkeinoministeriö osoittaa neuvottelukunnan käsiteltäviksi.

Neuvottelukunnan kokoonpano on liitteenä 1.

1.1. Työjaosto

Työjaosto valmistelee neuvottelukunnan toimialaan kuuluvia periaatteellisia ja laajakantoisia kysymyksiä ja käsittelee kiireelliset asiat silloin, kun neuvottelukuntaa ei ole mahdollista saada koolle. Jaostossa on yhtä monta työnantaja- ja työntekijäpuolta edustavaa jäsentä. Jaostolla on oikeus kuulla asiantuntijoita.

Kertomusvuoden aikana edellisen toimikauden aikainen työjaosto kokoontui kerran. Työjaoston kokouksessa käsiteltiin neuvottelukunnan uuden toimikauden kokouksen asialistalta vain ILO-semi-naaria Helsingissä 11.2.2020 ja siihen liittyvää pääjohtaja Guy Ryderin vierailua.

Työjaoston kokoonpano on liitteenä 1.

1.2. Sopimusjaosto

Sopimusjaosto käsittelee kysymyksiä, jotka koskevat ILO:n hyväksymien yleissopimusten ja suositusten suhdetta ja vastaavuutta Suomen kansallisen lainsäädännön ja käytännön kanssa sekä mainituista seikoista ILOlle annettavia raportteja. Tässä tarkoituksessa sopimusjaosto:

- a) käsittelee yleissopimuksia ja suosituksia koskevat luonnokset hallituksen esityksiksi ja antaa niistä lausuntonsa,
- b) käsittelee yleissopimuksia koskevat vuosiraporttiluonnokset ja antaa niistä lausuntonsa,
- c) käsittelee ILO:n toimialakomiteoiden kokouksia varten valmisteltavista raporteista annettavat lausunnot,
- d) selvittää ratifioimattomien yleissopimusten suhdetta kansalliseen lainsäädäntöön ja kyseisten yleissopimusten ratifiointimahdollisuuksia ja antaa tästä määräajoin selonteon neuvottelukunnalle,
- e) valmistelee muut ILO:n yleissopimusten ja suositusten soveltamiseen ja täytäntöönpanoon liittyvät kysymykset,
- f) pyrkii osaltaan tekemään ILO:n sopimustoimintaa tunnetuksi,
- g) selvittää ja laatii esityksiä siitä, miten ILOlle annettavien raporttien valmistelua voidaan kehittää. Tässä tarkoituksessa se erityisesti pyrkii yhteistyön kehittämiseen tilastojen tuotannosta vastaavien tahojen kanssa.

Kunnallisen työmarkkinajärjestön (KT Kuntatyönantajat) edustaja kutsutaan asiantuntijana sopimusjaoston kokouksiin silloin, kun niissä käsitellään erityisesti kuntapuolen intressissä olevia asioita.

Kertomusvuoden aikana sopimusjaosto kokoontui kolme kertaa.

Jaosto valmisteli ja käsitteli raportin (art. 19) sairaanhoitoalan työoloja koskevasta suosituksesta nro 157 (sopimus nro 149 on jo ratifioitu) ja kotitaloustyötä koskevasta suosituksesta nro 201 (sopimus nro 189 on jo ratifioitu).

Jaosto valmisteli ja käsitteli vastaukset oppisopimusta ja yleissopimuksen nro 34 (maksullinen työnvälitys) pois vetämistä koskevista ILO:n vuodelle 2021 päätetyistä konferenssiaiheista. Jaostossa oli esillä merityöyleissopimuksen (MLC) ohjeiston vuoden 2018 muutosten voimaansaattamistilanne ja siellä keskusteltiin myös väkivallan ja häirinnän poistamista työelämässä koskevan ILO:n yleissopimuksen nro 190 ratifiointitilanteen edistymisestä (hallituksen esitys, U-kirjelmä, lausuntopalaute) ja ILO:n kokouksesta, jonka aihe oli Ihmisarvoinen työ globaaleissa toimitusketjuissa (Technical Meeting on Achieving Decent Work in Global Supply Chains) 25.-28.2.2020.

Raportointivuorossa olevat asiat muuttuivat vuoden 2020 työkonferenssin peruuntumisen johdosta edellisten raporttien päivittämiseksi. Jaosto valmisteli ja käsitteli päivitettyt raportit suosituksista nro 168, 169, 184, 198 ja 204, jotka liittyvät ratifioimattomien sopimusten (art. 19) raportointiin ja koskevat vammaisia henkilöitä, työllisyyspolitiikkaa, kotityötä, työsuhdetta ja siirtymistä epävirallisesta viralliseen talouteen. Olennaiset päivitykset liittyivät työllisyyspolitiikkaan, työlainsäädäntöön, työperäiseen maahanmuuttoon ja kotouttamiseen sekä koronan johdosta tehtyihin muutoksiin ja tukitoimenpiteisiin.

Jaosto valmisteli ja käsitteli myös päivitettyt raportit kahdeksan Suomen ratifioiman yleissopimuksen (nro 27, 87, 98, 108, 137, 144, 152 ja MLC) noudattamisesta (art. 22). Mainitut sopimukset koskevat järjestäytymisvapautta ja kollektiivista neuvotteluoikeutta, kolmikantaneuvotteluja, satamatyötä sekä merityötä.

Sopimusjaoston kokoonpano on liitteenä 1.

2. ILO-neuvottelukunnan toiminta vuonna 2020

2.1. ILO:n 100-vuotisjuhlavuoden kansalliset tilaisuudet

Kertomusvuonna järjestettiin Suomi 100-vuotta ILO:n jäsenenä juhlatilaisuus. Neuvottelukunta ja työ- ja elinkeinoministeriö järjestivät iltapäiväseminaarin 11.2.2020 (liite 2). Tilaisuuteen osallistui muun muassa ILOsta pääjohtaja Guy Ryder sekä ILO:n yhdistymisvapausosaston päällikkö Karen Curtis, Kari Tapiola sekä ministeri Haatainen ja suomalaisia työmarkkinajohtajia.

2.2. Kokoukset

ILO-neuvottelukunta kokoontui kertomusvuoden aikana kaksi kertaa. Lisäksi neuvottelukunta hyväksyi keväällä kirjallisessa menettelyssä raportin (art. 19) sairaanhoitoalaa koskevasta suosituksesta nro 157 ja kotitaloustyötä koskevasta suosituksesta nro 201 ja vastauksen yleissopimuksen nro 34 (maksullinen työnvälitys) pois vetämistä koskevista ILO:n vuodelle 2021 päätetyistä konferenssi aiheista.

Neuvottelukunta hyväksyi työkonferenssin 2021 asialistalla olevaan teemaan Taidot ja elinikäinen oppiminen liittyvän vastauksen oppisopimusta koskevaan kyselyyn ja päivitysraportit ILOlle edellä mainituista ILO:n perussopimuksen 19 artiklan mukaisesta viidestä suosituksesta ja 22 artiklan mukaisesta kahdeksasta Suomen ratifioimasta yleissopimuksesta.

Neuvottelukunnassa käsiteltiin sen järjestäytymistä sekä vuoden 2020 toimintasuunnitelmaa, joka hyväksyttiin. Esillä oli myös ILO-seminaari 11.2.2020 Helsingissä ja siihen liittyvä pääjohtaja Guy Ryderin vierailu, edellinen ja tuleva työkonferenssi sekä väkivallan ja häirinnän poistamista työelämässä koskevan ILO:n yleissopimuksen ratifiointitilanteen edistymisen. Neuvottelukunnassa keskusteltiin merityöyleissopimuksen (MLC) ohjeiston vuoden 2018 muutosten voimaansaattamisesta ja ILO:n tilaisuuksista, kuten 2019 marraskuussa Genevessä pidetystä ILO 100-vuotta tapahtumasta ja Ihmisarvoinen työ globaaleissa toimitusketjuissa –kokouksesta 25.-28.2.2020.

Neuvottelukunnassa oli esillä myös ILO:n toiminnan sopeuttaminen pandemiatilanteeseen, kuten muutokset raportoitavissa asioissa ja kokousajankohdissa, ja ILO:n globaali virtuaalinen huippukokous koronapandemiasta ja työn maailmasta 1.-9.7.2020.

Myös Geneven pysyvässä edustustossa kesäkuun 2020 loppuun saakka ollut Antti Närhinen osallistui mahdollisuuksien mukaan neuvottelukunnan kokouksiin etäyhteydellä.

2.3. Työkonferenssi

ILO:n 109. työkonferenssi siirrettiin COVID-19 pandemian vuoksi pidettäväksi vuonna 2021. Kokouksen sijasta ILO järjesti heinäkuun alussa korkean tason tilaisuuksia pandemian työelämässä synnyttämistä haasteista.

2.4. Hallintoneuvoston kokoukset

Hallintoneuvostossa esille tulleita kysymyksiä käsiteltiin ILO-neuvottelukunnan kokouksissa. Suomi valittiin ILO hallintoneuvoston jäseneksi vuosille 2017 – 2020, mutta hallintoneuvoston jäsenyys jatkuu konferenssin peruuntumisen vuoksi seuraavaan konferenssiin saakka, joka pyritään järjestämään kesäkuussa 2021. Hallintoneuvosto pitää normaalisti vuosittain kolme kokousta, joista yksi on yhden päivän ja muut parin viikon pituisia.

Hallintoneuvoston 338. kokous 12.-26.3.2020 peruuntui, mutta hallintoneuvosto on jatkanut työtään kirjallisten menettelyjen ja virtuaalisten kuulemisten muodossa sekä syksyllä 2021 virtuaalisena kokouksena. Hallintoneuvosto päätti 3.4.2020 siirtää työkonferenssia vuodelle ja peruuttaa hallintoneuvoston 338. bis kokouksen 25.5.2020 ja 339. kokouksen 6.6.2020.

Hallintoneuvoston 340. kokoukseen 2.-14.11.2020 osallistuivat virtuaalisesti TEM:stä Liisa Heinonen, Päivi Kantanen ja Antti Närhinen. Geneven pysyvästä edustustosta kokouksen delegaatioon kuuluivat suurlähettiläs Kirsti Kauppi, lähetystöneuvos Anna Vitie ja harjoittelija Helen Happonen.

EU-koordinaatiosta hallintoneuvoston kokousten aikana vastasivat EU:n puheenjohtajamaan ominaisuudessa kevätkaudella Kroatia ja syksyllä Saksa yhdessä EU:n ulkosuhdehallinnon kanssa.

2.5. Pohjoismaiset hallitusten ILO-koordinaatiokokoukset

Kertomusvuonna pidettiin useita virtuaalisia kokouksia, joissa valmisteltiin Pohjoismaiden kantoja kuulemisiin ja hallintoneuvoston kokoukseen. Kokouksiin osallistui Suomen, Ruotsin, Norjan, Tanskan ja Islannin ILO-asioista vastaavia virkamiehiä.

2.6. Muut ILO-kokoukset, joihin Suomi on osallistunut

ILO:n kokoukseen Ihmisarvoinen työ globaaleissa toimitusketjuissa (Technical Meeting on Achieving Decent Work in Global Supply Chains) 25.-28.2.2020 osallistuivat Kent Wilska, UM ja Linda Piirto, TEM.

Neuvottelukunnan jäsenet saivat kutsun myös Ruotsin järjestämiin tilaisuuksiin, virtuaaliseen seminaariin Sverige och ILO – Hundra år av trepartiskt samarbete för ett bättre arbetsliv 17.11.2020 ja pohjoismaiseen FoW-tilaisuuteen 26.11.2020 sekä ILO:n 7.-9.7.2020 järjestämiin koronapandemian vaikutuksia käsitelleisiin virtuaalisiin kokouksiin. Ne koostuivat valtioiden ja hallitusten johtajien sekä muiden korkean tason johtajien päivästä, aluepäivästä sekä ministerien ja työmarkkinajärjestöjen edustajien päivästä.

3. Tiedotustoiminta

ILO-asioista tiedotetaan työ- ja elinkeinoministeriön verkkosivujen kautta, linkki TEM:n ILO-sivulle <https://tem.fi/ilo-julkaisut-raportit>.

Sivustolla on linkkejä myös muihin relevantteihin ja ajankohtaisiin ILO-aineistoihin.

Tammikuun 2020 juhlaseminaarista ja ILO:n pääjohtajan vierailusta tiedotettiin mm. tiedotteella sekä kohdennetuilla viesteillä.

3.1. ILO internetissä

Työ- ja elinkeinoministeriön ILO-verkkosivut esittelevät myös laajemmin ILOa koskevaa tietoa, linkki TEM:n ILO-sivulle: [Kansainvälinen työjärjestö ILO](#).

Alasivuille lisätty aineisto on ryhmitelty ILO:n julkaisuihin, ILOlle toimitettuihin raporteihin sekä ILO:n yleissopimus- ja suositusteksteihin. Kansainvälisen työjärjestön ILO:n yleissopimukset -julkaisun relevantti sisältö on päivitetty suomenkielisiksi alasivuiksi.

ILO:n 100-vuotisjuhlavuoden tilaisuuksista tiedotettiin omalla alasivulla.

Lisätietoja ILO:n toiminnasta saa englanniksi, ranskaksi ja espanjaksi ILO:n kotisivulta, linkki ILO:n sivuille: ilo.org:

ILO-NEUVOTTELUKUNNAN KOKOONPANO

(Asetettu kaudelle 2020-2022 valtioneuvoston istunnossa 19.12.2019)

Puheenjohtaja:

Liisa Heinonen, hallitusneuvos, työ- ja elinkeinoministeriö

Varapuheenjohtaja:

Hanna-Mari Pekuri, hallitusneuvos, sosiaali- ja terveysministeriö

Jäsenet:

Anna Salovaara, yksikön päällikkö, ulkoministeriö

Henna Huhtamäki, neuvotteleva virkamies, sosiaali- ja terveysministeriö

Risto Lerssi, hallitusneuvos, VM/Valtion työmarkkinalaitos, 20.4.2020 saakka

Jouko Hämäläinen, neuvotteleva virkamies, VM/Valtion työmarkkinalaitos, 21.4.2020 lähtien

Ritva Liivala, työmarkkinalakimies, KT Kuntatyönantajat

Katja Miettinen, asiantuntija, Elinkeinoelämän keskusliitto EK

Mikko Nyyssölä, lainopillinen asiamies, Elinkeinoelämän keskusliitto EK

Mikko Saarinen, työmarkkina-asiantuntija, Elinkeinoelämän keskusliitto EK

Albert Mäkelä, asiantuntija, Suomen Yrittäjät

Paula Ilveskivi, lakimies, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry

Pekka Ristelä, kansainvälisten asioiden päällikkö, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry

Hannele Fremer, lakimies, STTK ry

Miia Kannisto, johtava asiantuntija, Akava ry

Neuvottelukunnan sihteerit on nimetty ja jaostot on asetettu neuvottelukunnan kokouksessa 9.1.2020.

Sihteerit

Päivi Kantanen, neuvotteleva virkamies, työ- ja elinkeinoministeriö

Elli Nieminen, erityisasiantuntija, työ- ja elinkeinoministeriö

Erja Matikainen, suunnittelija, työ- ja elinkeinoministeriö

TYÖJAOSTO**Puheenjohtaja:**

Liisa Heinonen, hallitusneuvos, työ- ja elinkeinoministeriö

Varapuheenjohtaja:

Hanna-Mari Pekuri, hallitusneuvos, sosiaali- ja terveysministeriö

Jäsenet:

Katja Miettinen, asiantuntija, Elinkeinoelämän keskusliitto EK

(varalla Mikko Nyyssölä, lainopillinen asiamies, Elinkeinoelämän keskusliitto EK, 17.9.2020 lähtien)

Paula Ilveskivi, lakimies, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry

(varalla Hannele Fremer, lakimies, STTK ry)

Jaoston sihteereinä toimivat neuvottelukunnan sihteerit.

SOPIMUSJAOSTO**Puheenjohtaja:**

Liisa Heinonen, hallitusneuvos, työ- ja elinkeinoministeriö

Varapuheenjohtaja:

Hanna-Mari Pekuri, hallitusneuvos, sosiaali- ja terveysministeriö

Jäsenet:

Henna Huhtamäki, neuvotteleva virkamies, sosiaali- ja terveysministeriö

Katja Miettinen, asiantuntija, Elinkeinoelämän keskusliitto EK

Albert Mäkelä, asiantuntija, Suomen Yrittäjät

(varalla Mikko Nyysölä, lainopillinen asiamies, Elinkeinoelämän keskusliitto EK, 17.9.2020 lähtien)

Paula Ilveskivi, lakimies, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry

Miia Kannisto, johtava asiantuntija Akava ry

(varalla Hannele Fremer, lakimies, STTK ry)

Jaoston sihteereinä toimivat neuvottelukunnan sihteerit.

Ministry of Economic Affairs
and Employment of Finland

International
Labour
Organization

Centenary of the Finnish membership in the ILO - seminar

Tuesday 11. Feb. 2020, Säätytalo (House of the Estates), Helsinki *Hall 15*

Moderator: Birgitta Forsström, Director, NIVA Education

11.15-12.00 Registration and light lunch
Hall 20

12.00-12.15 Opening remarks: Mrs. Tuula Haatainen, Minister of Employment
Hall 15

12.15-12.45 Director-General Guy Ryder
The ILO, Finland and the next 100 years of Decent Work

12.45-13.30 Panel discussion: The role of the Global labour standards from the Finnish and European perspectives

Mrs Tuula Haatainen, Minister of Employment
Mr Guy Ryder, Director- General, ILO
Mr Markus Äimälä, Confederation of Finnish Industries
Mr Jarkko Eloranta, The Central Organisation of Finnish Trade Unions SAK
Mr Antti Palola, The Finnish Confederation of Professionals STTK
Mr Markus Penttinen, Confederation of Unions for Professional and Managerial Staff in Finland

13.30-14.00 **Coffee break**
Hall 20

14.00-14.30 ILO and EU standards
Evelyne Pichot, European Commission

14.30-15.00 Freedom of Association: the views of the ILO supervisory bodies
Karen Curtis, ILO

15.00-15.30 The Use of International Labour Standards to interpret the European Convention on Human Rights
Karen Curtis, ILO

15.30-16.00 Discussion and conclusion
Kari Tapiola

More information

Liisa Heinonen, Ministry of Economic Affairs and Employment, liisa.heinonen@tem.fi
Sanni Sarelma, Ministry of Economic Affairs and Employment, sanni.sarelma@tem.fi

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖ
Suomen ILO-neuvottelukunta

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

SUOMEN ILO-NEUVOTTELUKUNNAN TOIMINTASUUNNITELMA VUODELLE 2021

1. ILO-neuvottelukunnan toiminta

Työ- ja elinkeinoministeriö (TEM) toimii ILO-asioiden vastuuministeriönä. ILO-neuvottelukunta asetettiin uudelleen joulukuussa 2019 kolmivuotiskaudeksi 2020-2022. Neuvottelukunnan kokoonpano on kertomuksen liitteenä 1. Neuvottelukunnan tehtävät on määritelty asetuksessa 851/1977. Neuvottelukunnan työjaosto ja sopimusjaosto valmistelevat asiat neuvottelukunnalle tehtäväjakonsa mukaisesti.

1.1. ILO:n kokoukset vuonna 2021

1.1.1. ILO:n 109. työkonferenssi

Konferenssi oli alun perin tarkoitus pitää 7.-18.6.2021 Genevessä, mutta ILO on ehdottanut kokouksen järjestämistä virtuaalisena.

Konferenssin asialistalla ovat alustavasti vuodelta 2020 peruuntuneen konferenssin asiat (aiheet voivat muuttua COVID-19 pandemian vuoksi):

- I. Konferenssin täysistunto: Hallintoneuvoston puheenjohtajan ja ILO:n pääjohtajan raportit
- II. Finanssikomitea: Ohjelma ja budjetti 2022-2023
- III. Sopimusten soveltamista käsittelevä komitea: Tiedot ja raportit sopimusten ja suositusten soveltamisesta
- IV. Epätasa-arvo ja työn maailma (yleiskeskustelu)
- V. Sosiaaliturva (ILO:n globalisaation sosiaalista oikeudenmukaisuutta koskevan julistuksen seuranta)
- VI. Taidot ja elinikäinen oppiminen (yleiskeskustelu)
- VII. Sopimusten ja suositusten kumoaminen sekä poisvetäminen - 8 sopimuksen kumoaminen sekä 9 sopimuksen ja 11 suosituksen poisvetäminen ja sopimuksen nro 34 (maksullinen työnvälitys) kumoaminen (vuoden 2021 asia)

Konferenssissa on tarkoitus laatia myös asiakirja COVID-19 pandemian vaikutuksista työelämään.

1.1.2. Hallintoneuvoston kokoukset

Suomen hallitus on ILO:n hallintoneuvoston jäsen vuoden 2020 konferenssin peruuntumisen johdosta kesäkuuhun 2021 saakka ja osallistuu aktiivisesti kokouksiin ja niiden valmisteluun yhdessä muiden Pohjoismaiden kanssa sekä EU:n ja IMEC-ryhmän puitteissa.

Hallintoneuvoston 15.-25.3.2021 (341. istunto) pidetään virtuaalisena. Vaikka asiasta ei ole päätöksiä, myös hallintoneuvoston 7.6.2021 (341 bis. istunto) ja 19.6.2021 (342. istunto) pidetään todennäköisesti virtuaalisina. Syksyn 2021 hallintoneuvosto (343. istunto) on tarkoitus järjestää 1.-11.11.2021 normaalilla tavalla Genevessä, mikäli se on mahdollista.

Suomi on jäsenenä hallintoneuvoston työryhmässä, joka valmistelee työkonferenssin ja hallintoneuvoston uudistamista.

1.1.3. Muut kokoukset

COVID-19 pandemiasta huolimatta ILO järjestää vuoden 2021 aikana useita asiantuntijakokouksia ja konferensseja, joihin osallistutaan ja joita seurataan tarpeen mukaan neuvottelukunnassa.

Suomesta osallistutaan ainakin ILO:n erityisjärjestelmän, MLC 2006, käsittelevän kolmikantaisen erityiskomitean neljänteen kokoukseen 19.-23.4.2021 sekä sen mahdollisesti Genevessä 17.-29.9.2021 pidettävään jatkokokoukseen.

Alustavasti on tarkoitus osallistua myös syksystä 2020 syksyille 2021 siirrettyyn kaupunkiliikennepalvelujen ihmisarvoista ja kestävästä työstä käsittelevään kokoukseen (Technical meeting on the future of decent and sustainable work in urban transport services).

Suomi ei ole jäsenenä ILO:n standardien uudistamista käsittelevässä työryhmässä (SRM), mutta osallistuu aktiivisesti sen syyskuussa järjestettävän kokouksen valmisteluun. Länsi-Euroopan ryhmää kokouksessa edustavat Ruotsin ja Hollannin hallitukset. Saksan hallituksen edustaja on sen puheenjohtajana.

Pohjoismaisten hallitusten edustajien väliset ILO-koordinaatiokokoukset pidetään normaalisti ennen hallintoneuvoston ja työkonferenssin kokouksia sekä tarpeen mukaan työkonferenssin aikana. Niissä vaihdetaan tietoa ja näkemyksiä ajankohtaisista teemoista sekä pohditaan yhteisiä linjauksia. Suomen ollessa hallintoneuvostossa Suomi esittelee vireillä olevat asiat ja alustavat näkemyksensä muiden Pohjoismaiden edustajille mahdollista yhteistä kannanmuodostusta varten. Myös pohjoismaisia puheenvuoroja pidetään tarvittaessa. COVID-19 pandemian vuoksi Pohjoismaiden kokouksia on järjestetty virtuaalisesti ja normaalia useammin.

EU-koordinaatiokokoukset pidetään EU-puheenjohtajamaiden (Portugali ja Slovenia) sekä EU:n ulkosuhdehallinnon johdolla muun muassa hallintoneuvoston kokousten sekä työkonferenssin aikana Genevessä. Normaalioloissa työkonferenssin EU-kantoja valmistellaan toukokuussa Brysselissä pidettävissä kokouksissa. Suomi osallistuu aktiivisesti EU:n kantojen muotoiluun. COVID-19 pandemian aikana myös EU-koordinaatio on tapahtunut virtuaalisesti.

Suomi osallistuu aktiivisesti IMEC-maiden (teollistuneet markkinatalousmaat) kokouksiin erityisesti työkonferenssin ja hallintoneuvoston aikana ja yhteiseen kannanmuodostukseen muutoinkin erityisesti sähköisesti. Myös IMEC-kokoukset on pidetty virtuaalisina pandemian aikana.

Suomi osallistuu aktiivisesti myös hallintoneuvoston ja työkonferenssin kokousten ulkopuolisiin Genevessä pidettäviin konsultaatioihin ja EU-koordinaatiokokouksiin. Pandemian aikana nämäkin kokoukset on pidetty pääosin virtuaalisina. Suomi raportoi näistä kokouksista myös muille Pohjoismaille ja kuulee niiden näkemyksiä ennen kokouksia.

ILO-neuvottelukunnan kokouksissa käsitellään mainituissa kokouksissa esillä olevia asioita ja tärkeimmistä kokouksista jaetaan tiedoksi myös kokousraportit.

1.2. Lausunnot ja raportointi ILOlle

ILO-neuvottelukunta käsittelee ILOsta tulevat lausuntopyynnöt ja niihin lähetettävät Suomen vastaukset mm. tulevien työkonferenssien standarditeemoista.

Vuonna 2020 annettu artiklan 19 mukainen raportti sairaanhoitoalan työoloja koskevasta suosituksesta nro 157 ja kotitaloustyötä koskevasta suosituksesta nro 201 päivitetään 28.2.2021 mennessä.

Neuvottelukunta käsittelee vuodelta 2020 vuodelle 2021 siirtyneet ratifioitujen yleissopimusten soveltamisesta annettavat määräaikaisraportit (ILO:n perussopimuksen artikla 22) sopimuksista nro 29 (pakollinen työ), 88 (työnvälitys), 94 (julkiset työläusekkeet), 105 (pakkotyön poistaminen), 122 (työllisyyspolitiikka), 138 (vähimmäisikä työssä), 140 (opintovapaa), 142 (AVO ja ammattikoulutus), 158 (palvelussuhteen päättäminen), 159 (vammaisten henkilöiden kuntoutus ja työllistäminen), 181 (yksityinen työnvälitys) ja 182 (lapsityön kieltäminen).

Vuoden 2021 ratifioimattomia sopimuksia ja suosituksia koskevan raportin (artikla 19) aiheiksi on aikanaan päätetty sopimus ja suositus nro 111 (syrijntä työmarkkinoilla ja ammatin harjoittamisessa), sopimus nro 156 ja suositus nro 165 (perhehuoltovelvollisuuksia omaavien työntekijöiden yhdenvertaisuus) sekä sopimus nro 183 ja suositus nro 191 (äitiyssuojelu). Asia käsittelee siirtynee vuodelle 2022 ja se saapune ILOsta lausunnonle loppuvuodesta.

1.3. ILO:n sopimusten mahdolliset ratifioinnit ja irtisanomiset

Vuonna 2021 neuvottelukunnassa seurataan väkivallan ja häirinnän poistamista työssä koskevan sopimuksen mahdollista ratifiointia. Neuvottelukunta on puoltanut sopimuksen ratifiointia, mutta EU-tasolla mahdollisen valtuutuksen käsittely on yhä kesken. Valtuutusehdotuksen käsittelyssä on nostettu esiin EU:n toimivaltaan ja sen laatuun, valtuutus päätöksen tarpeellisuuteen, prosessiin (nk. common accord –periaatteen käyttö) ja valtuutus päätöksen velvoittavuuteen liittyviä kysymyksiä, mikä on monimutkaistanut ja viivästyttänyt ehdotuksen käsittelyä. Ehdotuksen käsittelyn viivästyminen vaikuttaa eduskunnalle annettavan hallituksen esityksen antamisen aikatauluun.

Vireillä on ILO:n aloitteesta mahdollinen yleissopimusten nro 17 ja 18 irtisanominen. Keskustelua voidaan käydä myös sosiaaliturvaa koskevan yleissopimuksen nro 102 sekä yleissopimuksen nro 172 (hotelli- ja ravintola-alan työolot) ratifiointimahdollisuuksista.

2. ILOa koskeva tiedotustoiminta

Kansainvälisen työjärjestön toimintaa koskevat asiat pyritään ottamaan esille entistä vahvemmin erilaisissa seminaareissa ja muissa kokouksissa. Tavoitteena on ILO:n sopimusten ja suositusten sekä muun toiminnan tunnetuksi tekeminen samoin kuin standardien sisällön parempi huomioiminen muussa toiminnassa.

Keskeisenä tiedotuskanavana ILO-asioista ovat ILOa koskevat alisivut työ- ja elinkeinoministeriön verkkosivuilla. Sivujen sisältöä pyritään edelleen laajentamaan ja kehittämään.

Toimitettavia ILO-asiakirjoja vuonna 2021 ovat

- Suomen ILO-neuvottelukunnan toimintakertomus vuodelta 2021 ja toimintasuunnitelma vuodelle 2022
- ILO:n 109. kansainvälinen työkonferenssi 2021: Suomen valtuuskunnan raportti

3. Muu ILOa koskeva toiminta

Neuvottelukunta pohtii toimintansa kehittämistä vuosittain syksyn viimeisessä kokouksessa.

4. Määrärahat

Työ- ja elinkeinoministeriö maksaa ILOlle alkuvuodesta YK:n maksuasteikkoon perustuvan Suomen jäsenmaksun, joka vuonna 2021 on 1 664 297 Sveitsin frangia.

Toimintasuunnitelma vuodelle 2021 hyväksyttiin ILO-neuvottelukunnan kokouksessa 16.2.2021. Neuvottelukunta voi tehdä suunnitelmaan muutoksia ja tarkistuksia tarpeen mukaan.